

Regeling van de Minister voor Langdurige Zorg en Sport van 22 november 2022, kenmerk 3463697-1039192-LZ houdende wijziging van de Regeling palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging thuis in verband met de actualisering van de normbedragen, wijziging van de bijlagen en enkele andere wijzigingen

De Minister voor Langdurige Zorg en Sport,

Gelet op artikel 3 van de Kaderwet VWS-subsidies;

Besluit:

ARTIKEL I

A

Artikel 1 komt te luiden:

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- *betaalde coördinatie*: het tegen betaling coördineren van de inzet van vrijwilligers die palliatieve terminale zorg in de thuissituatie verlenen;
- *bijna-thuis-huis*: organisatorisch verband dat strekt tot de verlening van vrijwillige palliatieve terminale zorg;
- *cliënt*: persoon die vrijwillige palliatieve terminale zorg ontvangt;
- *dienst van algemeen economisch belang*: een dienst als bedoeld in artikel 106, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie;
- *geestelijke verzorging thuis*: professionele begeleiding, hulpverlening en advisering bij zingeving en levensbeschouwing in de thuissituatie;
- *high care hospice*: organisatorisch verband dat strekt tot de verlening van vrijwillige palliatieve terminale zorg en waar minimaal één verpleegkundige in vaste dienst is;
- *instelling*: een privaatrechtelijke rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid, dan wel een rechtspersoon krachtens publiekrecht ingesteld;
- *instellingssubsidie*: een op grond van deze regeling per boekjaar verstrekte subsidie in de kosten van structurele activiteiten van een instelling;
- *kind*: persoon die:
  - 1°. de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt,
  - 2°. de leeftijd van achttien jaar doch niet de leeftijd van drieëntwintig jaar heeft bereikt en ten aanzien van wie de inzet van geestelijk verzorgers en verlies- en rouwbegeleiders was aangevangen vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar;
- *Minister*: de Minister voor Langdurige Zorg en Sport;
- *netwerk integrale kindzorg*: regionaal netwerk ter versterking van de onderlinge samenwerking tussen de bij de kinderpalliatieve zorg betrokken organisaties en professionals en de inzet van geestelijk verzorgers en verlies- en rouwbegeleiders voor ernstig zieke kinderen en hun naasten;
- *netwerk palliatieve zorg*: netwerk ten behoeve van de versterking van de onderlinge samenwerking tussen de bij de palliatieve terminale zorg betrokken organisaties en personen;
- *netwerkregio*: de in bijlage 1 bij de desbetreffende instelling genoemde gemeenten;
- *referentieperiode*: het aantal aaneengesloten jaren dat de instelling tot en met 31 december van het voorgaande kalenderjaar voorafgaand aan het boekjaar waarvoor de instellingssubsidie wordt verstrekt vrijwillige palliatieve terminale zorg heeft verleend, met dien verstande dat:
  - 1°. de referentieperiode niet meer dan 3 jaren bedraagt;
  - 2°. indien de zorg minder dan 1 jaar is verleend, de referentieperiode 1 jaar bedraagt;
- *regio voor geestelijke verzorging thuis*: de in bijlage 2 bij de desbetreffende instelling genoemde gemeenten;
- *rouw- en verliesbegeleiding thuis*: professionele begeleiding, hulpverlening en advisering bij verliesverwerking binnen de kinderpalliatieve zorg in de thuissituatie en bij kinderen met een palliatieve naaste;

- *vrijwillige palliatieve terminale zorg*: diensten die een vrijwilliger verleent aan een terminale hulpbehoevende in de vorm van vervangende mantelzorg;
- *vrijwilliger*: een persoon die palliatieve terminale zorg verleent voor een algemeen nut beogende instelling of een instelling die niet is onderworpen aan de vennootschapsbelasting of daarvan is vrijgesteld, zonder daarvoor een marktconforme beloning als tegenprestatie te ontvangen.

B

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. onder a wordt '€ 711' vervangen door '€ 722' en '€ 2.031' door '€ 2.061'.
2. onder b wordt '€ 4.961' vervangen door '€ 5.035'.
3. onder c wordt '€ 3.474' vervangen door '€ 3.526'.
4. onder d wordt '€ 711' vervangen door '€ 722'.

C

Artikel 7 komt te luiden:

Artikel 7

1. De instellingssubsidie wordt berekend door het totaal beschikbare subsidieplafond, zoals opgenomen in de hierna volgende tabel, zodanig te verdelen onder de instellingen waaraan de instellingssubsidie wordt verstrekt dat elke instelling per cliënt hetzelfde percentage van het desbetreffende maximumbedrag, genoemd in artikel 6 ontvangt.

Kalenderjaar	Totaal beschikbare subsidieplafond
2023	€ 29.602.000
2024	€ 30.979.000
2025	€ 30.861.000
2026	€ 31.249.000

2. Bij de berekening van de instellingssubsidie wordt het aantal cliënten van de instelling bepaald door het gemiddeld aantal cliënten per jaar in de referentieperiode. Indien meerdere malen dezelfde palliatieve terminale zorg, bedoeld in artikel 6, is verleend aan een cliënt, wordt deze voor de bepaling van het aantal cliënten voor één cliënt gerekend.
3. In afwijking van het tweede lid telt een cliënt aan wie meerdere vormen van palliatieve terminale zorg, als bedoeld in artikel 6, is verleend, voor de bepaling van het aantal cliënten mee als één cliënt per vorm van vrijwillige palliatieve terminale zorg.

D

In artikel 14, tweede lid wordt «arbeidsovereenkomst» vervangen door: overeenkomst.

E

Artikel 29 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt 'en het zorgdragen voor de betaling aan rouw- en verliesbegeleiders ten behoeve van kinderen met een volwassen naaste die palliatieve patiënt is'.
2. Aan het tweede lid wordt toegevoegd 'en het zorgdragen voor de betaling aan rouw- en verliesbegeleiders ten behoeve van kinderen met een volwassen naaste die palliatieve patiënt is'.

F

In artikel 32, derde lid, wordt «netwerkorganisatie, bedoeld in artikel 31» vervangen door: door de Minister aangewezen instelling, genoemd in bijlage 2.

G

Bijlage 1 komt te luiden:

BIJLAGE 1. NETWERKREGIO'S PALLIATIEVE TERMINALE ZORG EN NETWERKEN INTEGRALE KINDZORG

Netwerk	Organisatie	Gemeenten in de netwerkregio	Bedragen in hele euro's voor coördinatie 2023
Almere	Stichting Netwerk Palliatieve Zorg Almere	Almere	72.668
Amstelland & Meerlanden	Stichting Bureau SIGRA Dienstverlening	Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn	103.090
Amsterdam-Diemen	Stichting Netwerk Palliatieve Zorg Amsterdam-Diemen	Amsterdam, Diemen en Weesp	263.083
Arnhem en de Liemers	Stichting Transmuraal Netwerk Palliatieve Zorg Regio Arnhem	Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Montferland (voor ½), Overbetuwe, Renkum (voor ½), Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal (Gld.), Westervoort en Zevenaar	134.526
Delft Westland Oostland	Stichting Careyn	Delft, Hoek van Holland, Lansingerland (voor ½), Pijnacker-Nootdorp, Westland, Midden-Delfland (voor ¾)	104.011
Eemland	Stichting Beweging 3.0	Amersfoort, Baarn, Barneveld (Gld.) (voor ¼), Bunschoten, Eemnes, Leusden, Nijkerk (voor ½), Soest en Woudenberg	109.597
Enschede, Haaksbergen & Noordoost Twente	Stichting Carint Reggeland Groep	Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Losser en Oldenzaal	91.467
Gelderse Vallei	Stichting Icare	Barneveld (voor ¾), Ede, Renswoude, Renkum (voor ½), Rheden, Scherpenzeel, Utrechtse Heuvelrug (voor 1/7), Veenendaal en Wageningen	104.699
Goeree-Overflakkee	Stichting palliatieve zorg te Dirksland	Dirksland, Goedereede, Middelharnis en Oostflakkee	30.588
Gooi en Vechtstreek	Stichting Hospice Gooi en Vechtstreek	Blaricum, Bussum, Hilversum, Huizen, Laren, Muiden, Naarden, Wijdemeren	80.603
Groningen-Centraal	Thuiszorg Dichtbij	Groningen, Grootegast, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Marum, Winsum (voor ½), Zuidhorn	107.040
Haaglanden	Vereniging Transmurale Zorg Den Haag en omstreken	Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Wassenaar en Zoetermeer	239.566
's-Hertogenbosch/Bommelerwaard	Stichting Kwaliteit en Integratie	Boxtel, Haaren (voor ½), 's-Hertogenbosch, Heusden (voor ½) Maasdiel, Schijndel, Sint-Michielsgestel, Vught en Zaltbommel	109.475
Heuvelland	Stichting Envida	Eijsden, Gulpen-Wittem, Maastricht, Margraten, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul	75.581
Hoeksche Waard	Stichting palliatieve zorg te Dirksland	Binnenmaas, Cromstrijen, Korendijk, Oud-Beijerland en Strijen	40.898
Hoogeveen	Stichting Icare	De Wolden (voor 2/3), Hoogeveen en Midden-Drenthe	46.356
IJssel-Vecht	Stichting Regionaal Zorgnetwerk Zwolle en Omgeving	Dalfsen (voor ½), Kampen, Olst – Wijhe (voor 4/9), Staphorst, Zwartewaterland en Zwolle	90.339
Kop van Noord-Holland	Stichting ZONH (Zorg Optimalisatie Noord-Holland)	Anna Paulowna, Den Helder, Harenkarspel, Niedorp, Schagen, Texel, Wieringen, Wieringermeer en Zijpe	63.285
Meppel-Steenwijkerland	Stichting Icare	De Wolden (voor ½), Meppel, Steenwijkerland en Westerveld	46.088

Netwerk	Organisatie	Gemeenten in de netwerkregio	Bedragen in hele euro's voor coördinatie 2023
Midden- en Zuid-Kennemerland	Stichting Bureau SIGRA Dienstverlening	Bennebroek, Beverwijk, Bloemendaal, Castricum, Haarlem, Haarlemmerliede c.a., Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort	136.289
Midden-Brabant	Stichting Zorgnetwerk Midden-Brabant	Dongen (voor ½), Gilze en Rijen, Goirle, Haaren (voor ½), Heusden (voor ½) Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk	133.577
Midden-Holland	Vereniging Gezondheidsregio Midden Holland	Bergambacht, Bodegraven, Boskoop, Gouda, Moordrecht, Nederlek, Nieuwerkerk aan den IJssel, Ouderkerk, Reeuwijk, Schoonhoven, Vlist, Waddinxveen en Zevenhuizen-Moerkapelle	85.148
Midden-Twente	Stichting Carint Reggeland Groep	Borne, Hengelo (O) en Hof van Twente	55.985
Nieuwe Waterweg Noord	Stichting Careyn	Maassluis, Midden-Delfland (voor ¼), Schiedam en Vlaardingen	69.400
Noord- en Oost-Flevoland	Stichting Coloriet	Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde (voor ½)	71.814
Noordelijke Maasvallei	Syntein Innovatie B.V.	Bergen (L.) (voor ½), Boxmeer, Cuijk, Gennep, Grave (voor ½), Mill en Sint Hubert, Mook en Middelaar (voor ½) en Sint Anthonis	47.959
Noord-Groningen	Thuiszorg Dichtbij	Appingedam, Bedum, De Marne, Delfzijl, Eemsum, Loppersum, Slochteren, Ten Boer en Winsum (voor ½)	50.030
Noord-Kennemerland	Stichting ZONH (Zorg Optimalisatie Noord-Holland)	Alkmaar, Bergen (NH.), Graft-De Rijp, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Schermer	84.993
Noord-Limburg	Stichting Viecuri, Medisch Centrum voor Noord-Limburg	Arcen en Velden, Beesel, Bergen (L.) (voor ½), Horst aan de Maas, Peel en Maas, Sevenum, Venlo en Venray	87.384
Noord-Midden Drenthe (Assen)	Stichting Icare	Aa en Hunze, Assen, Noordenveld en Tynaarlo	61.093
Noordoost-Friesland	Stichting Regionale Ondersteuningsstructuur voor de Eerstelijnszorg in Friesland	Ameland, Dantumadeel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Kollumerland c.a., Schiermonnikoog en Tytsjerksteradiel (voor ½)	34.699
Noordoost-Overijssel	Stichting Regionaal Zorgnetwerk Zwolle en Omgeving	Hardenberg, Ommen	38.716
Noordwest-Friesland	Stichting Regionale Ondersteuningsstructuur voor de Eerstelijnszorg in Friesland	Boarnsterhim, Franekeradeel, Harlingen, het Bildt, Leeuwarden, Leeuwarderadeel, Menaldumadeel, Terschelling, Tytsjerksteradiel (voor ½) en Vlieland	79.453
Noordwest-Twente	Stichting Carint Reggeland Groep	Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holtten (voor ¼), Tubbergen, Twenterand en Wierden	77.830
Noordwest-Utrecht	Stichting Zorgspectrum	Abcoude, Breukelen, De Ronde Venen, Loenen, Maarssen, Montfoort, Oudewater en Woerden	67.873
Noordwest-Veluwe	Stichting Palliatieve Zorg Veluwe	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk (voor ½) Nunspeet, Oldebroek, Putten en Zeewolde (voor ½)	73.622
Oost-Achterhoek	Streekziekenhuis Koningin Beatrix	Aalten (voor ¼), Berkelland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek (voor ½) en Winterswijk	55.989

Netwerk	Organisatie	Gemeenten in de netwerkregio	Bedragen in hele euro's voor coördinatie 2023
Oostelijk Zuid-Limburg	Stichting Cicero Zorggroep	Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal	86.757
Oost-Veluwe	Stichting Gelre Ziekenhuizen	Apeldoorn, Epe, Hattem, Heerde en Voorst (voor 1/3)	78.549
Oss – Uden – Veghel	Stichting Kwaliteit en Integratie	Bernheze, Boekel, Grave (voor 1/2), Landerd, Lith, Maasdonk, Oss, Sint-Oedenrode, Uden en Veghel	89.061
Rivierengebied	Stichting Zorgcentra Rivierenland	Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal (voor 1/2), Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel en West Maas en Waal (voor 1/2)	65.974
Roermond & Weert	Stichting Zorggroep Noord- en Midden-Limburg	Cranendonck (voor 1/2), Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert	86.664
Roosendaal – Bergen op Zoom – Tholen	Stichting Bravis Ziekenhuis	Bergen op Zoom, Halderberge, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Tholen	92.106
Rotterdam & omstreken	Stichting Lelie Zorggroep	Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland (voor 1/2) en Rotterdam (excl. Hoek van Holland)	243.408
Salland	Stichting Carinova Groep	Deventer, Olst – Wijhe (voor 5/9), Raalte, Rijssen-Holten (voor 1/4) en Voorst (voor 1/3)	57.861
Stadsgewest Breda	Stichting Amphibia	Aalburg, Alpen-Chaam, Baarle-Nassau, Breda, Dongen (voor 1/2), Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Oosterhout Werkendam, Woudrichem en Zundert	149.809
Utrecht-Stad	Stichting Careyn	Utrecht	111.496
Utrecht-Zuid	Stichting Zorgspectrum	Houten, IJsselstein, Lopik, Nieuwegein en Vianen	67.222
Voorne-Putten	Stichting palliatieve zorg te Dirksland	Bernisse, Brielle, Hellevoetsluis, Rozenburg, Spijkenisse en Westvoorne	64.183
Waardenland	Stichting Het Spectrum	Alblasserdam, Dordrecht, Giessenlanden, Gorinchem, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Leerdam, Liesveld, Lingewaal (voor 1/2), Nieuw-Lekkerland, Papendrecht, Ridderkerk, Sliedrecht, Zwijndrecht en Zederik	144.625
West-Achterhoek	Stichting Slingeland Ziekenhuis	Aalten (voor 1/4), Bronckhorst (voor 3/5), Doetinchem, Montferland (Gld.) (voor 1/2) en Oude IJsselstreek (1/2)	57.232
Westelijke Mijnstreek	Stichting Zuyderland Zorg	Beek, Schinnen, Sittard-Geleen en Stein	58.842
West-Friesland	Stichting ZONH (Zorg Optimalisatie Noord-Holland)	Andijk, Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Wervershoof en Zeevang (voor 1/2)	76.800
Zaanstreek Waterland	Stichting ZONH (Zorg Optimalisatie Noord-Holland)	Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland, Zaanstad en Zeevang (voor 1/2)	108.919
Zeeland	Stichting Zeeuwse Zorgschakels	Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Noord-Beveland, Middelburg Reimerswaal, Sluis, Schouwen-Duiveland, Terneuzen, Veere en Vlissingen	117.468
Zuid-Friesland	Stichting Regionale Ondersteuningsstructuur voor de Eerstelijnszorg in Friesland	Heerenveen, Lemsterland (voor 1/2), Skarsterlân (voor 1/2), Weststellingwerf	44.205

Netwerk	Organisatie	Gemeenten in de netwerkregio	Bedragen in hele euro's voor coördinatie 2023
Zuid-Gelderland	Stichting ZZG Zorggroep	Beuningen, Druten, Groesbeek, Heumen, Millingen aan de Rijn, Mook en Middelaar (voor ½) Nijmegen, Ubbergen, West Maas en Waal (voor ½) en Wijchen	107.195
Zuid-Holland-Noord	Stichting Transmuraal Netwerk Zuid-Holland Noord	Alkemade, Alphen aan den Rijn, Hillegom, Jacobswoude, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude	168.122
Zuidoost-Brabant	Stichting Kwaliteit en Ontwikkeling Huisartsenzorg	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck (voor ½), Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre	226.955
Zuidoost-Drenthe (Emmen)	Stichting Icare	Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen	64.719
Zuidoost-Friesland	Stichting Regionale Ondersteuningsstructuur voor de Eerstelijnszorg in Friesland	Achtkarspelen, Ooststellingwerf, Opsterland, Smallingerland, Tytsjerksteradiel (voor ⅓)	59.325
Zuidoost-Groningen	Thuiszorg Dichtbij	Bellingwedde, Menterwolde, Pekela, Reiderland, Scheemda, Stadskanaal, Veendam, Vlagtwedde en Winschoten	59.096
Zuidoost-Utrecht	Stichting Careyn	Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug (voor 6/7), Wijk bij Duurstede en Zeist	68.724
Zuidwest-Friesland	Stichting Regionale Ondersteuningsstructuur voor de Eerstelijnszorg in Friesland	Bolsward, Gaasterlân-Sleat, Lemsterland (voor ½), Littenseradiel, Nijefurd, Skarsterlân (voor ½), Sneek, Wûnseradiel en Wymbritseradiel	50.540
Zutphen	Stichting Sensire	Bronckhorst (voor 2/5), Brummen, Lochem, Zutphen en Voorst (voor ⅓)	53.089
Netwerk Integrale Kindzorg		De Netwerken Integrale Kindzorg volgen de indeling van de zgn. consortia palliatieve zorg. Hiervan maken ook bovenstaande netwerken (en dus ook de benoemde gemeenten) deel van uit.	
NIK Holland Rijnland	Stichting Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg **		65.604
NIK Noordoost	Stichting Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg		65.604
NIK Noord-Holland & Flevoland	Stichting Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg		65.604
NIK Zuidwest	Stichting Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg		65.604
NIK Zuidoost	Stichting Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg		65.604
NIK Limburg & Zuidoost-Brabant	Stichting Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg		65.604
NIK Utrecht	Stichting Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg		65.604

H

Bijlage 2 komt te luiden:

BIJLAGE 2. REGIONALE INSTELLINGEN GEESTELIJKE VERZORGING THUIS

Regio	Organisatie	Gemeenten in de regio (voor zover niet overeenkomend met een volledige provincie / regiobenaming)	Bedragen in hele euro's voor geestelijke verzorging thuis 2023
Drenthe-Steenwijkerland & Groningen	Coöperatie Netwerk voor Levensvragen UA	Drenthe-Steenwijkerland, Groningen	471.503
Friesland	Sichtpunt		291.117
Gelderland	Stichting D3rde Verdieping Hart voor zingeving	Apeldoorn, Arnhem, Barneveld (voor ¾), Berg en Dal, Bergen (L.) (voor ½), Beuningen, Boxmeer (N-Br.), Cuijk (N-Br.), Doesburg, Druten, Duiven, Ede, Epe, Gennep (L), Grave (N-Br.) (voor ½), Hattem, Heerde, Heumen, Lingewaard, Mill en Sint Hubert (N-Br.), Montferland (voor ½), Mook en Middelaar (L), Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Renswoude (Utr.), Rheden, Rhenen (Utr.), Rozendaal (Gld.), Scherpenzeel, Sint Anthonis (N-Br.), Utrechtse Heuvelrug (voor 7/8), Veenendaal (Utr.), Voorst (voor 1/3), Wageningen, West Maas en Waal (voor ½), Westervoort, Wijchen en Zevenaar	513.304
Haaglanden, Delft, Westland, Oostland, Nieuwe Waterweg Noord.	Stichting Haagsche Zin	Delft, Den Haag, Hoek van Holland, Lansingerland (alleen Bleiswijk), Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Westland, Maassluis, Midden-Delfland, Schiedam en Vlaardingen, Wassenaar en Zoetermeer	448.226
Limburg	Stichting Zuyderland Zorg	Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen (L.) (voor ½), Brunssum, Cranendonck (N-Br.) (voor ½), Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Voerendaal, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray en Weert	447.127
Midden-Holland, Noord Holland, Amsterdam en Diemen	Stichting Questio	Aalsmeer, Alkmaar, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Bergen (NH.), Beverwijk, Blaricum, Bloemendaal, Bodegraven-Reeuwijk, Boskoop, Castricum, Den Helder, Diemen, Drechterland, Edam-Volendam, Enkhuizen, Gooise Meren, Gouda, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Heerhugowaard, Heiloo, Hilversum, Hollands Kroon, Hoorn, Huizen, Koggenland, Krimpenerwaard, Landsmeer, Langedijk, Laren, Medemblik, Oostzaan, Opmeer, Ouder-Amstel, Purmerend, Schagen, Schermer, Stede Broec, Texel, Uitgeest, Uithoorn, Velsen, Waddinxveen, Waterland, Weesp, Wijdemeren, Wormerland, Woerden (voor 1/3), Zaanstad, Zandvoort en Zuidplas	1.092.699

Regio	Organisatie	Gemeenten in de regio (voor zover niet overeenkomend met een volledige provincie / regiobenaming)	Bedragen in hele euro's voor geestelijke verzorging thuis 2023
Midden-Nederland	Stichting Centrum voor Levensvragen Midden-Nederland	Amersfoort, Baarn, Barneveld (voor ¼), Bunnik, Bunschoten, Buren, Culemborg, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Elburg, Ermelo, Harderwijk, Houten, IJsselstein, Leusden, Lopik, Montfoort, Neder-Betuwe, Nieuwegein, Nijkerk, Nunspeet (Gld.), Oldebroek, Oudewater, Putten, Soest, Stichtse Vecht, Tiel, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug (voor 6/7), Vianen, West-Betuwe (Lingewaal voor ½), West Maas en Waal (voor ½), Wijk bij Duurstede, Woerden (voor 2/3), Woudenberg, Zeewolde (voor ½) en Zeist	607.751
Oost- en Midden-Brabant	Stichting Centrum voor Levensvragen Midden & Oost Brabant'	Asten, Bergeijk, Bernheze, Best, Bladel, Boekel, Boxtel, Cranendonck (voor ½), Deurne, Dongen (voor ½), Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Gilze en Rijen, Goirle, Grave (voor ½), Heeze-Leende, Helmond, 's-Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Laarbeek, Landerd, Loon op Zand, Maasdonk, Maasdriel (Gld.), Meierijstad, Nuenen c.a., Oirschot, Oisterwijk, Oss, Reusel-De Mierden, Sint-Michielsgestel, Someren, Son en Breugel, Tilburg, Uden, Valkenswaard, Veldhoven, Vught, Waalwijk, Waalre en Zaltbommel (Gld.)	606.787
Overijssel en Flevoland	Stichting Regionaal Zorgnetwerk Zwolle en Omgeving	Almere, Dalfsen (voor ½), Deventer, Dronten, Hardenberg, Kampen, Lelystad, Noordoostpolder, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Rijssen-Holten (voor ¼), Staphorst, Urk, Voorst (voor 1/3), Zeewolde (voor ½), Zwartewaterland en Zwolle	359.687
Rotterdam & omstreken	Stichting Centrum Levensvragen Rotterdam en omstreken	Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland (voor ½), Berkel en Rodenrijs, Bergschenhoek en Rotterdam (excl. Hoek van Holland en Rozenburg)	264.182
Twente & Achterhoek	Stichting Centrum voor levensvragen Twente en Achterhoek (Willem Hart voor levensvragen)	Aalten (voor 3/4), Almelo, Berkelland, Borne, Bronckhorst, Brummen, Dinkelland, Doetinchem, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo (O) en Hof van Twente, Lochem, Losser, Montferland (Gld.) (voor ½), Oldenzaal, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Rijssen-Holten (voor 3/4), Tubbergen, Twenterand, Voorst (voor 1/3), Wierden, Winterswijk en Zutphen	425.018
Waardenland	Centrum Levensvragen Drechtsteden Gorinchem	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Leerdam, Lingewaal (voor ½), Molenwaard, Papendrecht, Ridderkerk, Sliedrecht, Zederik en Zwijndrecht	156.971

Regio	Organisatie	Gemeenten in de regio (voor zover niet overeenkomend met een volledige provincie / regiobenaming)	Bedragen in hele euro's voor geestelijke verzorging thuis 2023
West-Brabant en Zeeland	Stichting Bravis Ziekenhuis	Bergen op Zoom, Borsele, Brielle, Goeree-Overflakkee, Goes, Halderberge, Hellevoetsluis, Hoeksche Waard, Hulst, Kapelle, Middelburg, Nissewaard, Noord-Beveland, Reimerswaal, Roosendaal, Rozenburg, Rucphen, Schouwen-Duiveland, Sluis, Stadsgevest Breda Steenberg, Terneuzen, Tholen, Veere, Vlissingen, Westvoorne en Woensdrecht	537.308
Zuid-Holland Noord	Stichting Transmuraal Netwerk Zuid-Holland Noord	Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voor- schoten en Zoeterwoude	182.471
Rouw- en verliesbegeleiding en geestelijke verzorging thuis in de kinderpalliatieve zorg			
Stichting Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg			235.078

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2023.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister voor Langdurige Zorg en Sport,
C. Helder*

TOELICHTING

Algemeen

1. Inleiding

In deze regeling is een aantal wijzigingen van de Regeling palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging thuis (hierna: Regeling) opgenomen. Ten eerste worden de normbedragen voor vrijwillige palliatieve terminale zorg aangepast en wordt het beschikbare subsidieplafond verhoogd als gevolg van de jaarlijkse indexering en de beschikbare coalitieakkoordmiddelen. Ten tweede worden de bijlagen geactualiseerd ten behoeve van de subsidiering van het jaar 2023. Ten derde worden de bijlagen aangepast in verband met de indexering van de subsidie voor netwerkregio's palliatieve terminale zorg, netwerken integrale kindzorg en regionale instellingen voor geestelijke verzorging thuis met de Overheidsbijdrage aan Arbeidskostenontwikkeling (OVA) en de beschikbare coalitieakkoordmiddelen. Ten vierde is van deze wijziging van de regeling gebruik gemaakt om enkele (tekstuele) onvolkomenheden te verhelpen.

2. Wijzigingen

Verhoging van het beschikbare subsidieplafond als gevolg van de jaarlijkse indexering en de beschikbare coalitieakkoordmiddelen en de aanpassing van de normbedragen vrijwillige palliatieve terminale zorg

Subsidieplafond 2022

Met de wijzigingsregeling van 26 augustus 2022¹ is beoogd om met terugwerkende kracht het subsidieplafond van 2022, als bedoeld in artikel 7, eerste lid, voor de vrijwillige palliatieve terminale zorg op te hogen met € 2 miljoen uit de beschikbare coalitieakkoordmiddelen. De coalitieakkoordmiddelen zijn hierbij abusievelijk verdisconteerd in het structurele subsidieplafond, als bedoeld in artikel 7, eerste lid. Het indexeringspercentage, als bedoeld in het derde lid (oud), is echter niet van toepassing op de incidentele coalitieakkoordmiddelen. Hieronder wordt de opbouw van het totaal beschikbare subsidieplafond van 2022 weergegeven:

Kalenderjaar	Structurele bedragen	Incidentele middelen	Totaal beschikbare subsidieplafond
2022	€ 24.731.500	€ 2.500.000	€ 27.231.500

Subsidieplafond van 2023 tot 2027

Sinds 2017 werd het structureel beschikbare bedrag jaarlijks verruimd met 3%. De helft van dit bedrag bedroeg een indexeringspercentage gebaseerd op de verwachte stijging van het aantal sterfgevallen met 1,5% per jaar (CBS prognose bevolking kerncijfers 2014 – 2060 laten een stijging zien van 141.700 sterfgevallen in 2015 tot ongeveer 162.000 sterfgevallen in 2025). De andere helft van het percentage was bedoeld voor uitbreiding van het aantal gevallen en de omgeving waarin vrijwilligers werden ingezet. Het laatste percentage zou voor de subsidiëring in 2023 komen te vervallen². In de wijzigingsregeling van 26 augustus 2022³ is opgenomen dat dit met behulp van de coalitieakkoordmiddelen met terugwerkende kracht wordt hersteld, zodat beter geanticipeerd kan worden op de toenemende vraag naar vrijwilligers in de komende jaren.

Om de opbouw van het subsidieplafond en de normbedragen helder, inzichtelijk en transparant te maken is hieronder een tabel toegevoegd waarin de opbouw van de beschikbare bedragen voor de instellingssubsidie duidelijk per kalenderjaar wordt weergegeven. De tijdelijke impuls van coalitieakkoordmiddelen wordt als gevolg daarvan niet langer percentueel aangeduid, maar in plaats daarvan getalsmatig weergegeven.

Kalenderjaar	Structurele bedragen	Incidentele middelen	Totaal beschikbare subsidieplafond
2023	€ 25.102.000	€ 4.500.000	€ 29.602.000

¹ Staatscourant 2022, 22412 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl)

² Staatscourant 2022, 22412 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl)

³ Staatscourant 2022, 22412 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl)

Kalenderjaar	Structurele bedragen	Incidentele middelen	Totaal beschikbare subsidieplafond
2024	€ 25.479.000	€ 5.500.000	€ 30.979.000
2025	€ 25.861.000	€ 5.000.000	€ 30.861.000
2026	€ 26.249.000	€ 5.000.000	€ 31.249.000

Het totaal beschikbare subsidieplafond voor de instellingssubsidie bestaat uit de som van structurele bedragen en incidentele middelen. De structurele bedragen worden elk jaar verhoogd met een indexeringspercentage van 1,5% (gebaseerd op de verwachte stijging van het aantal sterfgevallen met 1,5% per jaar). De incidentele middelen bestaan uit de beschikbaar gestelde coalitieakkoordmiddelen.

Het totaal beschikbare subsidieplafond van 2023 bedraagt € 29.602.000. Dit subsidieplafond bestaat uit het structurele bedrag (structurele bedrag van 2022 (€ 24.731.500) verhoogd met 1,5%) en de incidentele middelen.

Aanpassing van de normbedragen vrijwillige palliatieve terminale zorg

De normbedragen, zoals bedoeld in artikel 6, worden voor het jaar 2023 verhoogd met een indexeringspercentage van 1,5%. De verhoging is in lijn met de ophoging van het structurele bedrag voor het jaar 2023.

Actualisering van de bijlagen ten behoeve van de subsidiering van het jaar 2023

Voor een aantal netwerken en regionale instellingen geestelijke verzorging thuis geldt dat de uitvoerende organisatie met ingang van 2023 is gewijzigd of dat de naamgeving is aangepast. De wijzigingen zijn opgenomen in Bijlage 1 en 2 van de regeling.

Aanpassing van de bijlagen in verband met de indexering van de subsidie voor netwerken en regionale instellingen voor geestelijke verzorging thuis met de OVA en de beschikbare coalitieakkoordmiddelen

In Bijlage 1 en 2 van de regeling staan respectievelijk de maximumbedragen van de subsidies voor 2023 inzake netwerkregio's palliatieve terminale zorg/netwerken integrale kindzorg en regionale instellingen voor geestelijke verzorging thuis.

De maximumbedragen voor de coördinatie van netwerkregio's palliatieve terminale zorg, netwerken integrale kindzorg en regionale instellingen voor geestelijke verzorging thuis zijn met deze wijziging aangepast aan het peil 2022 om te komen tot de maximumbedragen van de subsidies voor het jaar 2023. Het maximumbedrag voor instellingen voor geestelijke verzorging thuis en de netwerken integrale kindzorg (voor rouw- en verliesbegeleiding in de kinderpalliatieve zorg) voor 2023 wordt eenmalig opgehoogd met € 1,5 miljoen uit de beschikbare coalitieakkoordmiddelen. Daarnaast wordt het maximumbedrag voor de netwerkregio's palliatieve terminale zorg en de netwerken integrale kindzorg voor 2023 eenmalig opgehoogd met € 2 miljoen. De overheid verhoogt het loongevoelige deel van de budgetten jaarlijks met de geraamde gemiddelde loonkostenstijging in de marktsector, de OVA. Voor 2022 bedraagt de OVA 4,42% en dit wordt toegepast op het als loongevoelig aangemerkte deel (70%) van de maximaal beschikbare instellingssubsidie.

Tekstuele wijzigingen

Van de wijziging van de regeling is gebruik gemaakt om enkele (tekstuele) onvolkomenheden te verhelpen. Het gaat hierbij om tekstuele aanpassingen, technische verbeteringen en verheldering van bepaalde punten. Met de wijzigingen worden geen substantiële beleidswijzigingen beoogd.

In het artikelsgewijze deel van de memorie van toelichting wordt nader ingegaan op de verschillende wijzigingen.

3. Administratieve lasten

De wijziging van de Regeling betreft voornamelijk een aantal tekstuele aanpassingen, deze hebben geen gevolgen voor de regeldruk.

4. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2023.

Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel A

Dit onderdeel bevat een aantal tekstuele wijzigingen. De begrippen in dit artikel worden in alfabetische volgorde geplaatst zonder nummering of lettering. Zo is het mogelijk om in de toekomst begrippen toe te voegen in alfabetische volgorde zonder dat daarbij vernummering of verlettering nodig is. Daarnaast bevat dit onderdeel een tweetal inhoudelijke wijzigingen.

Ten eerste wordt de definitie van *betaalde coördinatie* verruimd zodat hieronder niet slechts de werkzaamheden worden inbegrepen die worden verricht door personen in dienstbetrekking bij de instelling. Vanuit beleidsmatig perspectief is niet beoogd om met deze duiding personen uit te sluiten die werkzaamheden uitvoeren in de zelfstandige uitoefening van een beroep of personen die ingehuurd zijn op basis van een aannemingsovereenkomst of overeenkomst van opdracht. Door de verruiming van dit artikel wordt deze omissie weggenomen.

Ten tweede is voor de duidelijkheid het begrip *vrijwilliger* gedefinieerd. Met de wijziging wordt nadere invulling gegeven aan het criterium van de vrijwilliger. Een wezenlijk kenmerk van een eventuele vergoeding die zorgvrijwilligers ontvangen, is dat deze niet marktconform is. De vergoeding is zo laag, dat deze niet in verhouding staat tot het tijdsbeslag en de aard van de verrichte werkzaamheden. In de regeling wordt bepaald dat instellingen met een winstoogmerk worden uitgesloten van de vrijwilligersregeling. De kring van instellingen waarvoor deze regeling geldt wordt beperkt tot algemeen nut beogende instellingen (ANBI's) en instellingen die niet zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting of daarvan zijn vrijgesteld. Rechtsvormen zoals een BV en een NV zijn altijd onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

Stichtingen en verenigingen zijn belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting indien en voor zover zij een onderneming drijven. Een stichting of vereniging is echter subjectief vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting als de winst van het jaar 'niet meer bedraagt dan € 15.000, dan wel van het jaar en de daaraan voorafgaande vier jaren tezamen niet meer bedraagt dan € 75.000' (artikel 6, eerste lid, Wet op de Vennootschapsbelasting 1969). Daarnaast geldt een andere subjectieve vrijstelling op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel c, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 in samenhang met artikel 4 van het Uitvoeringsbesluit vennootschapsbelasting 1971. Het gaat hierbij onder meer om instellingen die nagenoeg uitsluitend (d.w.z. voor 90% of meer) werkzaamheden verrichten welke bestaan uit het verzorgen van zieken, mits eventuele winsten uitsluitend kunnen worden aangewend ten bate van een op grond van artikel 4 van het Uitvoeringsbesluit vrijgestelde instelling of een algemeen maatschappelijk belang. Omdat het hierbij voor 90% of meer moet gaan om zorg waarop aanspraak bestaat op grond van de Zvw of Wlz, zal deze vrijstelling in het kader van de vrijwillige palliatieve terminale zorg geen rol spelen. Een stichting of vereniging die is vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting valt binnen de kring van instellingen waarop de vrijwilligersregeling van toepassing is. In navolging van deze wijziging wordt in de begripsbepaling 'vrijwillige terminale palliatieve zorg' de term 'personen op vrijwillige basis' vervangen door 'vrijwilligers'.

Onderdeel B

De normbedragen, zoals bedoeld in artikel 6, worden voor het jaar 2023 verhoogd met een indexeringspercentage van 1,5%. De verhoging is in lijn met de ophoging van het structurele bedrag voor het jaar 2023.

Onderdeel C

In artikel 7 is het subsidieplafond opgenomen. Dit onderdeel van de regeling wordt verduidelijkt.

Het totaal beschikbare subsidieplafond voor de instellingssubsidie bestaat uit de som van structurele bedragen en incidentele middelen. Om het totaal beschikbare subsidieplafond over de komende jaren inzichtelijker te maken wordt aan het eerste lid een tabel toegevoegd. Daarnaast wordt in de toelichting een tabel opgenomen waarin de opbouw van het totaal beschikbare subsidieplafond duidelijk wordt weergegeven.

In het tweede lid is de berekeningswijze van de instellingssubsidie geregeld. In dit lid wordt een tekstuele verbetering aangebracht.

Tot slot wordt het derde lid gewijzigd. In de tweede volzin van het tweede lid is voor de duidelijkheid bepaald dat een cliënt maar één keer per jaar meetelt voor de bepaling van aantal cliënten in de

referentieperiode als het gaat om dezelfde vorm van palliatieve terminale zorg. A contrario betekent dit dat een cliënt wel meerdere keren meetelt als deze in een referentieperiode bijvoorbeeld thuis is verzorgd en vervolgens in een hospice (of andersom). Omdat hierover in de praktijk onduidelijkheid bestaat, wordt in het derde lid (nieuw) bepaald dat één cliënt in de berekening van het aantal cliënten meetelt per vorm van palliatieve terminale zorg als bedoeld in artikel 6. Het derde lid (oud) vervalt, omdat met deze wijziging de coalitieakkoordmiddelen niet langer percentageel worden aangeduid. De opbouw van het subsidieplafond wordt getalsmatig weergegeven in de toelichting.

Onderdeel D

De wijziging van artikel 14, tweede lid, maakt het mogelijk dat betaalde coördinatie van de inzet van vrijwilligers, die palliatieve terminale zorg in de thuissituatie verlenen, niet alleen kan worden verricht door personen die werkzaamheden verrichten in dienstbetrekking bij de instelling. De aanvraag van een instellingssubsidie voor vrijwillige palliatieve terminale zorg in de thuissituatie met betaalde coördinatie dient vergezeld te gaan met een arbeidsovereenkomst, overeenkomst van opdracht of aannemingsovereenkomst met de coördinator.

Onderdeel E

Dit onderdeel betreft een wijziging van artikel 29, eerste en tweede lid, waarmee wordt aangesloten op de uitvoeringspraktijk.

Het zorgdragen voor de betaling aan rouw- en verliesbegeleiders, ten behoeve van kinderen met een volwassen naaste die palliatieve patiënt is, wordt overgeheveld van de regionale instellingen voor geestelijke verzorging thuis naar de netwerken integrale kindzorg. Het doel van de wijziging is het bijdragen aan een betere taakverdeling tussen de regionale instellingen voor geestelijke verzorging thuis en de netwerken integrale kindzorg.

De wijziging draagt bij aan betere coördinatie van de inzet van rouw- en verliesbegeleiders door netwerken integrale kindzorg voor kinderen wiens ouder komt te overlijden of is overleden. De netwerken integrale kindzorg stellen aanvullende eisen aan begeleiding van kinderen in de palliatieve fase en kinderen met een naaste in de palliatieve fase en waarborgen daarmee de kwaliteit van de inzet van rouw- en verliesbegeleiders voor deze kwetsbare doelgroep. De wijziging stelt bovendien de netwerken integrale kindzorg in staat een verantwoordende bedrijfsvoering te voeren en draagt bij aan vermindering van de administratieve lasten.

Onderdeel F

Dit onderdeel betreft uitsluitend een tekstuele wijziging. De in artikel 32, derde lid, gebruikte term 'netwerkorganisatie' past niet goed bij de organisaties die een aanvraag doen tot verlening van een instellingssubsidie voor de inzet van geestelijke verzorgers of verlies- en rouwbegeleiders. Deze term wordt daarom vervangen door: 'door de minister aangewezen instelling, genoemd in bijlage 2.'

Onderdeel G

Dit onderdeel betreft een wijziging van de subsidie voor netwerkregio's palliatieve terminale zorg. Het gaat om een actualisering van de naamgeving van de organisaties en bedragen voor 2023.

Onderdeel H

Dit onderdeel betreft een wijziging van de subsidie voor regionale instellingen geestelijke verzorging thuis. Het gaat om een actualisering van de naamgeving van de organisaties en bedragen voor 2023.

*De Minister voor Langdurige Zorg en Sport,
C. Helder*